

PRIVREDNA KRETANJA TUZLANSKOG KANTONA

Broj 20

KANTONALNA PRIVREDNA KOMORA TUZLA

DECEMBAR 2015.

1. Privredna kretanja u Bosni i Hercegovini
2. Privredna kretanja u Federaciji Bosne i Hercegovine
3. Industrijska proizvodnja na području Tuzlanskog kantona
4. Spoljnotrgovinska razmjena Tuzlanskog kantona
5. Zaposlenost i nezaposlenost u Tuzanskom kantonu
6. Kretanje neto i bruto plaća u Tuzlanskom kantonu

IZVORI PODATAKA

1. Agencija za statistiku BiH
2. Agencija za rad i zapošljavanje BiH
3. Vanjskotrgovinska komora BiH
4. Federalni zavod za statistiku
5. Federalni zavod za zapošljavanje

1. PRIVREDNA KRETANJA U BOSNI I HERCEGOVINI¹

Ukupna desezonirana industrijska proizvodnja u Bosni i Hercegovini u septembru 2015. u poređenju sa avgustom 2015. bilježi pad za 0,4%. U septembru 2015. u poređenju sa septembrom 2014. industrijska proizvodnja u Bosni i Hercegovini, kalendarski prilagođena, bilježi rast za 1,7%.

U septembru 2015. u odnosu na septembar 2014. proizvodnja Trajnih proizvoda za široku potrošnju je veća za 10,2%, proizvodnja Intermedijarnih proizvoda veća za 7,3%, proizvodnja Kapitalnih proizvoda veća za 5,8%, proizvodnja Netrajnih proizvoda za široku potrošnju veća za 3,5%, dok je proizvodnja Energije manja za 5,5%.

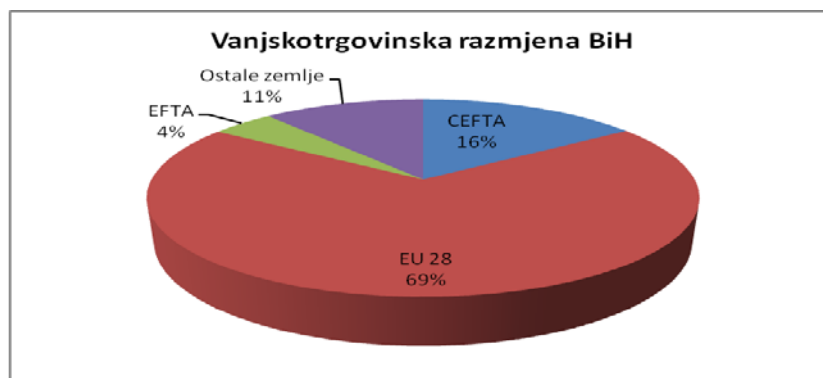
	IV 15 / IV 14	V 15 / V 14	VI 15 / VI 14	VII 15 / VII 14	VIII 15 / VIII 14	IX 15 / IX 14	I-IX 15 / I-IX 14
Ukupno industrija	2,1	7,9	3,5	2,3	7,2	1,7	2,5
Intermedijarni proizvodi	3,2	18,6	12,5	10,8	8,0	7,3	7,1
Energija	3,5	8,6	0,4	0,4	7,7	-5,5	0,3
Kapitalni proizvodi	4,4	3,4	-4,5	-13,3	12,3	5,8	-1,4
Trajni proizvodi za široku potrošnju	19,0	43,5	38,6	36,2	34,5	10,2	17,8
Netrajni proizvodi za široku potrošnju	0,2	1,2	0,2	2,2	4,7	3,5	2,5

Ukupan obim vanjskotrgovinske razmjene za devet mjeseci 2015. godine je 18.322.140.000 KM, što je u odnosu na isti period 2014. godine rast od 0,52%.

Izvoz 6.869.638.000 KM što je rast od 3,85%

Uvoz 11.452.501.000 KM što je pad od -1,38%, u odnosu na isti period 2014. godine.

Vanjskotrgovinski deficit iznosi 4.582.863.000 KM, što je u odnosu na isti period 2014. godine smanjenje deficita za 8,30%. Pokrivenost uvoza izvozom u Bosni i Hercegovini je 60,0%, što je bolje za 5,30%. Najznačajniji vanjskotrgovinski partneri Bosne i Hercegovine su Hrvatska, Njemačka i Srbija.

¹ Podaci Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine i Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine

Država	Izvoz (000 KM)	Uvoz (000 KM)	Obim (000 KM)
Hrvatska	712.801	1.797.860	2.510.661
Njemačka	1.072.675	1.197.969	2.270.644
Srbija	623.335	1.575.740	2.199.076
Italija	928.992	1.094.909	2.023.901
Slovenija	563.625	1.074.206	1.637.831
Austrija	576.876	585.402	1.162.278
Švicarska	99.932	679.920	779.851
Turska	260.776	394.411	655.187
Mađarska	139.698	444.002	583.699
Holandija	110.178	242.240	352.418
Poljska	65.970	270.287	336.256
Kina	20.177	288.813	308.990
ostale zemlje	1.694.603	1.806.743	3.501.347
UKUPNO	6.869.638	11.452.501	18.322.140

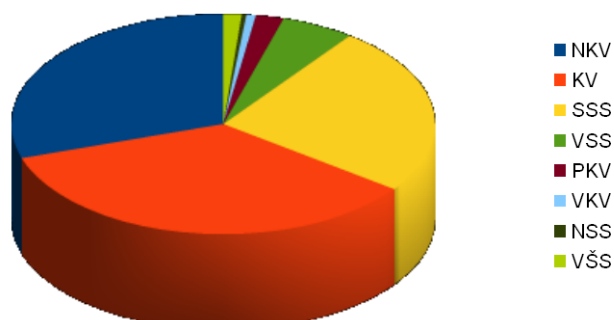
U septembru 2015. godine broj zaposlenih osoba u BiH iznosio je 716.230, a od toga 295.505 žena. U odnosu na avgust 2015. godine broj zaposlenih osoba se povećao za 0,5%, a broj zaposlenih žena se također povećao za 0,7%. Najviše zapošljava prerađivačka industrija.

U septembru 2015. godine broj registrovanih nezaposlenih u BiH iznosio je 539.703. Udio ženske populacije u registrovanim nezaposlenima iznosi 51,7% ili u apsolutnom iznosu 279.076 osoba ženskoga spola.

Bosna i Hercegovina (septembar)	2013	2014	2015
Registrovana nezaposlenost	555.087	547.937	539.703

Ako poredimo registrovane nezaposlene po kvalifikacionoj strukturi uočava se da je najveći broj nezaposlenih osoba sa VKV i KV kvalifikacijom 185.768, zatim slijede osobe sa NK 143.147 i sa srednjom stručnom spremom 149.552 osoba. Kao nezaposleni vodi se najmanji broj osoba višeg obrazovanja tj. VŠS 7.352, a slijede ih osobe sa visokom stručnom spremom 42.867 (uključujući doktore nauka i magistre).

Struktura nezaposlenih:

2. PRIVREDNA KRETANJA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Industrijska proizvodnja na nivou Federacije BiH u devet mjeseci 2015. godine ostvarila je rast u odnosu na isti period 2014. godine u vrijednosti od 1,3%. Prema glavnim industrijskim grupacijama, rast obima proizvodnje je zabilježen u proizvodnji intermedijarnih proizvoda (7,0%), netrajnih proizvoda za široku potrošnju (1,4%) i kapitalnih proizvoda (1,1%), dok je pad zabilježen u proizvodnji energije (-1,7%) i trajnih proizvoda za široku potrošnju (-6,7%).

Obim vanjskotrgovinske razmjene za devet mjeseci 2015. godine je 12.270.666.000 KM. Registrovan je rast izvoza od 7,27% i rast uvoza od 2,95%.

Izvoz: 4.697.482.000 KM

Uvoz: 7.573.184.000 KM

Vanjskotrgovinski deficit je 2.875.702.000 KM i manji je u odnosu na isti period prošle godine za 3,39%. Pokrivenost uvoza izvozom u Federaciji BiH je 62% što je za 4,19% više nego u istom periodu 2014. godine.

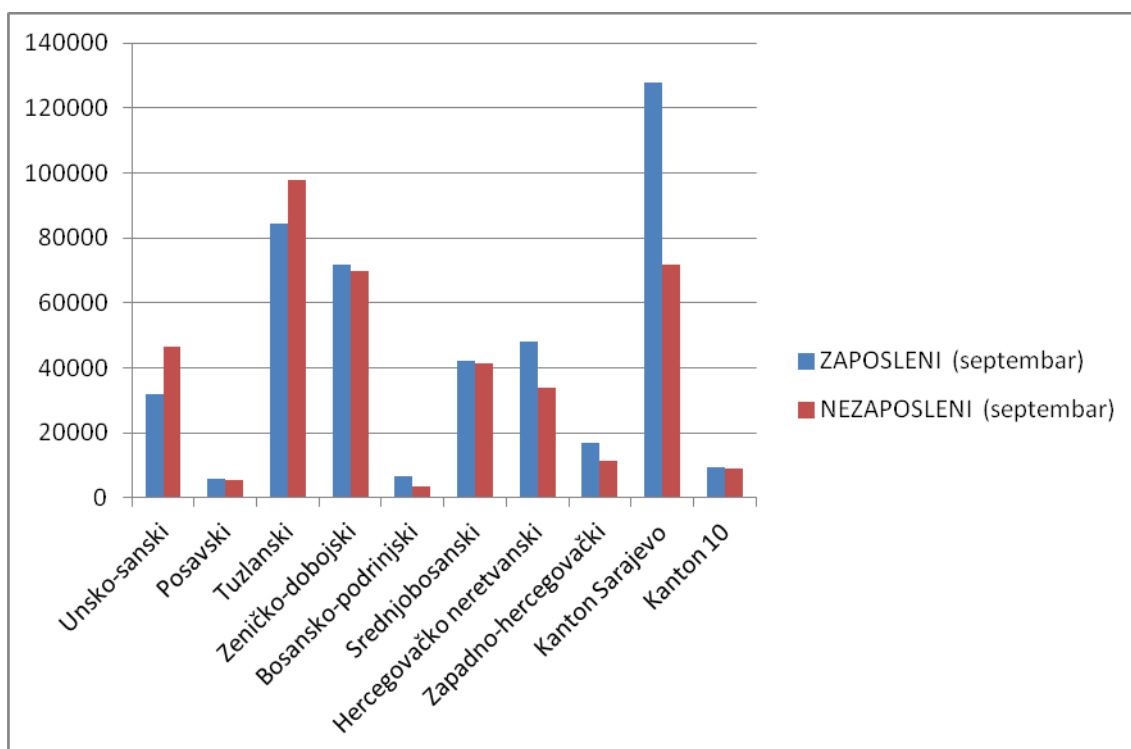
Dana 30.9.2015. godine u Federaciji BiH je bilo zaposleno 453.631 osoba, od čega 272.965 (60,17%) u privredi i 174.732 (38,52%) u neprivredi. Broj zaposlenih u odnosu na prosjek iz prošle godine veći je za 10.044, odnosno 2,20%, a u odnosu na prethodni mjesec za 2.832, odnosno 0,62%.

Dana 30.9.2015. godine na evidencijama službi za zapošljavanje bile su registrirane 390.281 osoba, što je u odnosu na prethodni mjesec povećanje za 378, odnosno 0,1%. Udio ženske populacije u broju nezaposlenih iznosi 205.678, odnosno 52,70%. Od ukupnog broja nezaposlenih, 270.886 (69,41%) je stručnih, 119.395 (30,59%) su nestručne osobe, a njih 172.373 (44,17%) prvi puta traži zaposlenje.

Među nezaposlenima najviše je KV (131.040) i NKV radnika (111.291), potom slijede osobe sa SSS (105.529) i VSS (27.064), PKV radnici (7.434), osobe sa VŠS (5.421), VKV radnici (1.832) i osobe s NSS (670).

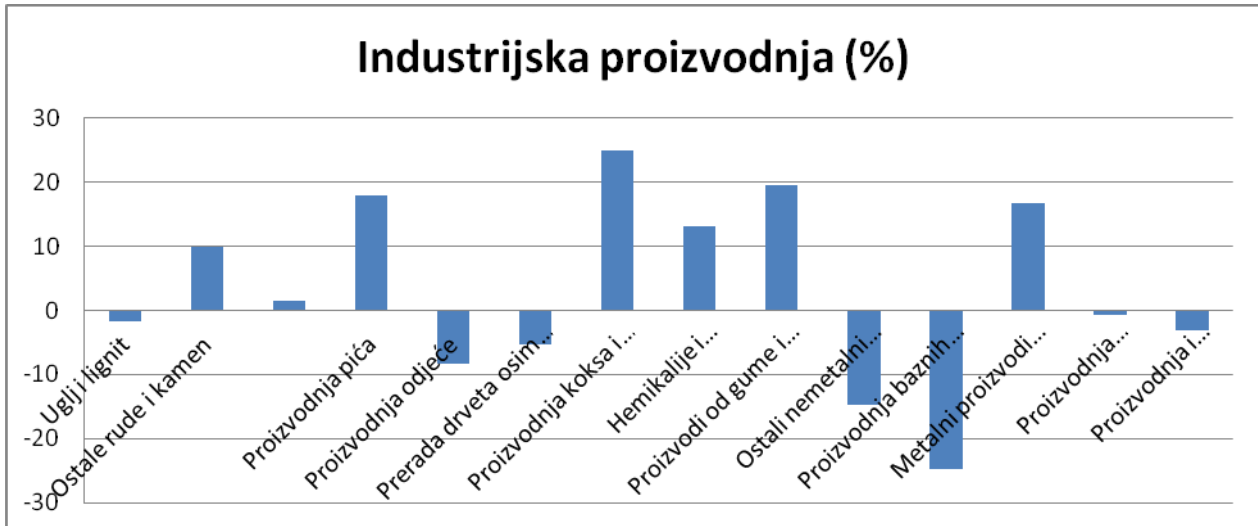
Najveći broj nezaposlenih registriran je u Tuzlanskom (97.663), potom u Kantonu Sarajevo (71.742) i Zeničko-dobojskom kantonu (69.706). U Bosansko-podrinjskom kantonu je registrirano 3.506 nezaposlenih osoba.

KANTON	ZAPOSLENI (septembar)	NEZAPOSLENI (septembar)	Neto plata (septembar)
Unsko-sanski	32.016	46.417	808
Posavski	5.799	5.509	710
Tuzlanski	84.303	97.663	728
Zeničko-dobojski	71.667	69.706	714
Bosansko-podrinjski	6.872	3.506	737
Srednjobosanski	42.253	41.301	671
Hercegovačko neretvanski	48.118	33.923	902
Zapadno-hercegovački	17.088	11.267	751
Kanton Sarajevo	127.974	71.742	1.009
Kanton 10	9.541	9.247	845
Zaposleni u Ministarstvu odbrane	8.000	-	-
UKUPNO	453.631	390.281	826

3. INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA NA PODRUČJU TUZLANSKOG KANTONA

U periodu januar – septembar 2015. godine, ostvaren je pad obima industrijske proizvodnje u odnosu na isti period 2014. godine u vrijednosti od 0,2%. Privreda Tuzlanskog kantona u septembru 2015. godine u odnosu na prosjek 2014. ostvarila je rast industrijske proizvodnje od 3,5%. U odnosu na isti period prošle godine, prerađivačka industrija ostvaruje rast od 1,7%, dok proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom ostvaruje pad od 3,1%, a vađenje ruda i kamena 0,7%.

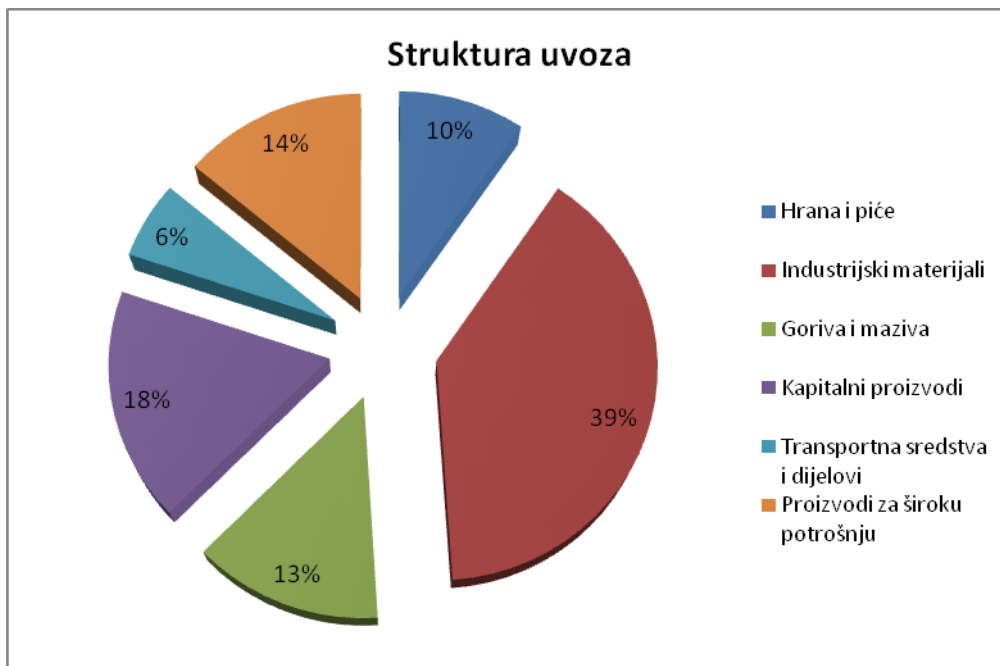
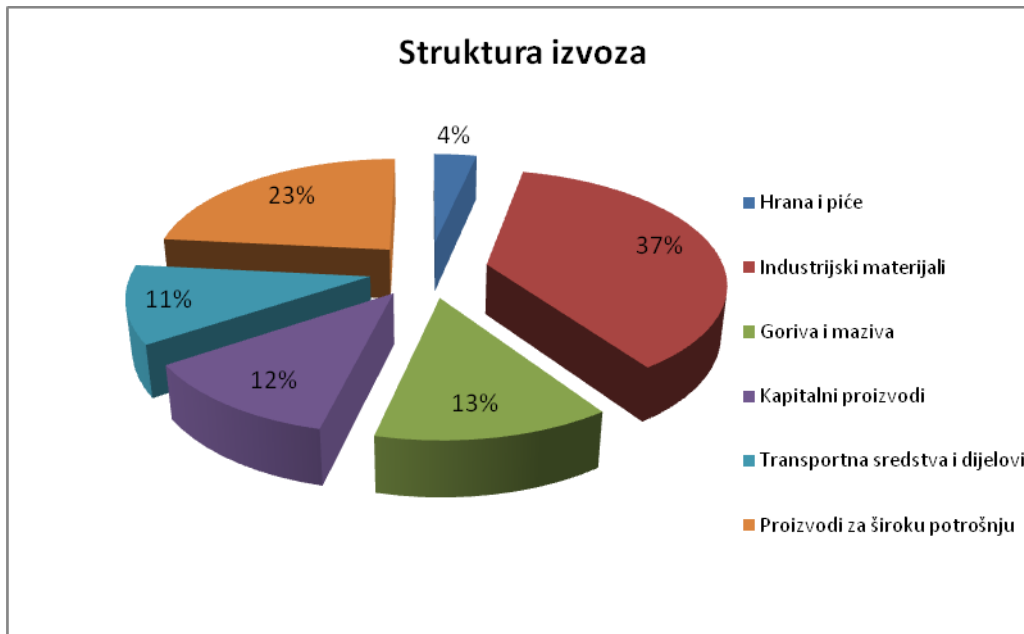
Industrijska proizvodnja I-IX 2015/ I-IX 2014 (%)

4. SPOLJNOTRGOVINSKA RAZMJENA TUZLANSKOG KANTONA

U periodu januar - septembar 2015. godine iz Tuzlanskog kantona ukupno je izvezeno proizvoda u vrijednosti od 919.107.000 KM što je u odnosu na isti period 2014. godine rast od 9,18%. U isto vrijeme je došlo do rasta uvoza od 12,48% te je uvezeno roba u vrijednosti od 1.065.247.000 KM. Pokrivenost uvoza izvozom je 86,28%, a u istom periodu prošle godine je bila 88,89%. Vanjskotrgovinski deficit je 146.140.000 KM.

U odnosu na isti period 2014. godine, došlo je do rasta izvoza hrane i pića od 43,9%, industrijskih materijala za 16,2%, goriva i maziva 12,3%, transportnih sredstava 3,7% i proizvoda za široku potrošnju 3,5%, ali do pada izvoza kapitalnih proizvoda 1,1%.

Rast uvoza u odnosu na januar – septembar 2014. godine kod uvoza industrijskih materijala 10,5%, goriva i maziva 14,2%, kapitalnih proizvoda 30,4%, transportnih sredstava 27,7% i proizvoda za široku potrošnju 11,3% dok je došlo do pada uvoza hrane i pića za 2,6%.

Najznačajniji vanjskotrgovinski partneri Tuzlanskog kantona su Njemačka, Slovenija, Italija, Hrvatska i Austrija.

5. ZAPOSLENOST I NEZAPOSLENOST U TUZLANSKOM KANTONU

Prema podacima Federalnog zavoda za zapošljavanje, u septembru 2015. godine u Tuzlanskom kantonu je bilo zaposleno ukupno 84.303 osobe. U odnosu na prethodni mjesec, broj zaposlenih je veći za 1,1%, dok je u odnosu na prosjek 2014. godine broj zaposlenih veći za 3,3%. Prerađivačka industrija i trgovina zapošljavaju najviše osoba.

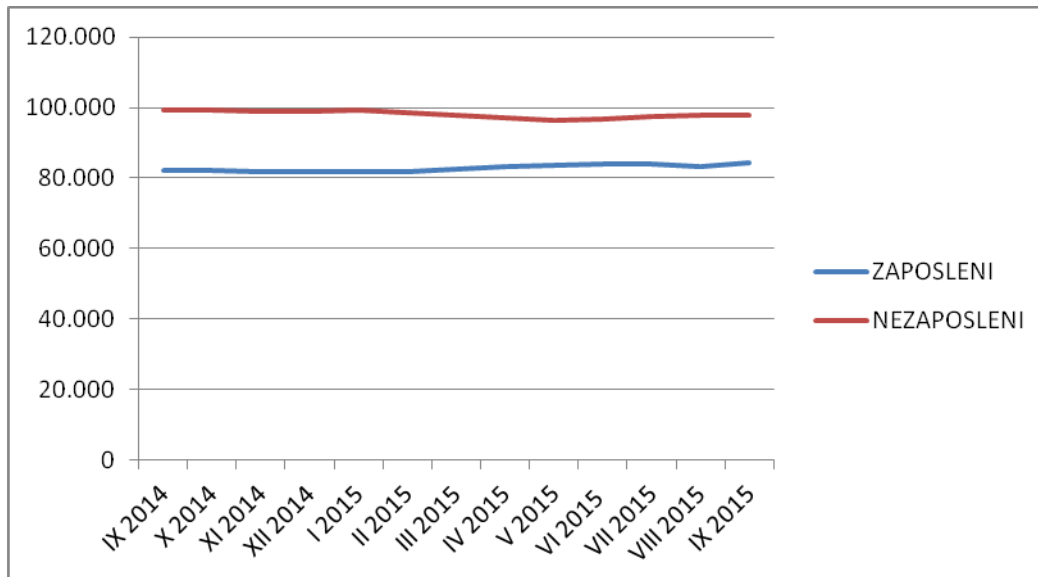
	Zaposlenost (IX 2015)	Nezaposlenost (IX 2015)	Prosječna plaća (IX 2015)
Banovići	5.263	5.492	845
Čelić	993	2.651	605
Doboj-Istok	1.665	2.596	524
Gračanica	9.185	9.544	522
Gradačac	7.436	7.435	580
Kalesija	3.533	8.823	592
Kladanj	2.028	2.773	617
Lukavac	8.388	10.660	738
Sapna	592	2.588	775
Srebrenik	5.059	8.659	606
Teočak	454	1.793	734
Tuzla	31.099	20.618	860
Živinice	8.608	14.031	694

Prema podacima Federalnog zavoda za zapošljavanje, u septembru 2015. godine je registrovano 97.663 nezaposlenih osoba ili 0,1% manje u odnosu na avgust 2015. Prema stručnoj spremi, najviše je KV i NKV radnika, a slijede osobe sa srednjom stručnom spremom.

VSS	Broj	VŠS	Broj	SSS	Broj	KV/ VKV	Broj
Ekonomist	1026	Nast.raz.nast	93	Gimnazija	3225	Prodavač	5918
Pravnik	828	Ekonomista	55	Mašin.teh	3042	Automehan	2234
Pedagog	312	Pravnik	44	Ekon.tehn.	2044	Bravar	2120
Prof.bosanskog	272	Ekon.sluzh.	22	Ekon.sluzh.	1377	Kuhar	1524
Prof.fiz.i zdr.kult.	175	Nast.tehn.kult.	19	Hem.tehn.	1159	Vozač ter.voz.	1513

	ZAPOSLENI	NEZAPOSLENI
IX 2014	82.202	99.316
X 2014	82.096	99.243
XI 2014	81.950	99.089
XII 2014	81.950	98.797
I 2015	81.807	99.401
II 2015	81.977	98.505
III 2015	82.544	97.961
IV 2015	83.098	97.278
V 2015	83.550	96.343
VI 2015	83.967	96.555
VII 2015	83.818	97.521
VIII 2015	83.352	97.825
IX 2015	84.303	97.663

6. KRETANJE NETO I BRUTO PLAĆA U TUZLANSKOM KANTONU

Prosječna neto plata u Tuzlanskom kantonu u septembru je iznosila 728,00 KM što je ispod prosjeka Federacije BiH. U odnosu na kantonalni prosjek iz 2014. godine, neto plaća je manja za 1,5%. Najviše prosječne neto plate u Tuzlanskom kantonu su u sektoru proizvodnje i opskrbe el.energijom, dok su najniže prosječne neto plate u građevinarstvu.

Djelatnost		Tuzlanski kanton	
		Neto plaća	Bruto plaća
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	679	1.013
B	Vađenje ruda i kamena	890	1.342
C	Prerađivačka industrija	511	756
D	Proizvodnja i snabdijevanje el.en., plinom	1.483	2.305
E	Snabdijevanje vodom i uklanjanje otpadnih voda	805	1.218
F	Građevinarstvo	479	710
G	Trgovina na veliko i malo	514	769
H	Prevoz, skladištenje i komunikacije	644	966
I	Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	547	818
J	Informacije i komunikacije	1.044	1.611
K	Finansijske djelatnosti	1.175	1.824
L	Poslovanje nekretninama	605	906
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	748	1.141
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	563	848
O	Javna uprava i odbrana	1.080	1.656
P	Obrazovanje	768	1.176
Q	Zdravstvena socijalna zaštita	1.024	1.581
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	732	1.114
S	Ostale uslužne djelatnosti	676	1.022

STRUČNA SLUŽBA KOMORE